

Omzendbrief FB 2021/1

Omzendbrief
Aan de colleges van burgemeester en schepenen

Afdeling Beleidsondersteuning, Begroting en Financiële
Operaties
Koning Albert II-laan 35 bus 61
1030 BRUSSEL
<http://fin.vlaanderen.be>

Betreft: Omzendbrief met de voorwaarden voor de schuldovername in het kader van een vrijwillige
samenvoeging van gemeenten op 1 januari 2025

1. Wetgevend kader van de schuldovername

Artikel 347 en 384 van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur (hierna: het decreet).

De gemeenten die uiterlijk op 31 december 2023 een gezamenlijk voorstel tot samenvoeging per 1 januari 2025 indienen bij de Vlaamse Regering, kunnen genieten van een overname van hun schulden door de Vlaamse overheid ten belope van:

- 1° 200 euro per inwoner van de samen te voegen gemeenten als de som van de inwoners van de samen te voegen gemeenten minstens 20.000 en hoogstens 24.999 inwoners bedraagt;
- 2° 300 euro per inwoner van de samen te voegen gemeenten als de som van de inwoners van de samen te voegen gemeenten minstens 25.000 en hoogstens 29.999 inwoners bedraagt;
- 3° 400 euro per inwoner van de samen te voegen gemeenten als de som van de inwoners van de samen te voegen gemeenten minstens 30.000 en hoogstens 34.999 inwoners bedraagt;
- 4° 500 euro per inwoner van de samen te voegen gemeenten als de som van de inwoners van de samen te voegen gemeenten 35.000 of meer inwoners bedraagt;

met een maximum van 50.000.000 euro per samenvoeging. Door de schuldovername neemt de Vlaamse overheid als nieuwe debiteur een deel van de uitstaande schulden van de vroegere debiteurs (gemeenten, autonome gemeentebedrijven, openbare centra voor maatschappelijk welzijn) over en is ze verplicht de schuld (kapitaalaflossingen en intresten) terug te betalen aan de financiële instellingen.

Artikel 384 van het decreet bepaalt dat de Vlaamse Regering nadere regels voor de schuldovername kan vaststellen. Dat is gebeurd in het besluit van de Vlaamse Regering van 29 januari 2021 tot vaststelling van de voorwaarden voor de schuldovername in het kader van de vrijwillige samenvoeging van gemeenten op 1 januari 2025 (hierna het besluit genoemd).

In aansluiting op de bepalingen van het decreet en het besluit geeft deze omzendbrief een overzicht van de concrete vooropgestelde timing en de praktische afspraken om de schuldovername vlot te laten verlopen.

2. Praktische richtlijnen

2.1 Bepaling van het maximale bedrag van de overgenomen schulden

Het besluit bepaalt dat de maximale over te nemen schuld naargelang het inwonersaantal tussen de 200 euro en 500 euro per inwoner van de samen te voegen gemeenten bedraagt. Daarbij worden de inwonersaantallen op 1 januari 2022, zoals gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad, als basis genomen. Voor de bepaling van de schulden worden alle schulden van de samen te voegen gemeenten in rekening gebracht. Naast de rechtstreekse schulden aangegaan door de gemeenten worden ook de schulden die hun OCMW's en autonome gemeentebedrijven zijn aangegaan, in rekening gebracht.

2.2 Inventaris van de financiële schulden van de samen te voegen gemeenten

De samen te voegen gemeenten moeten een gedetailleerde inventaris opmaken van al hun financiële schulden tegenover financiële instellingen die voor de schuldovername in aanmerking komen. Die inventaris omvat zowel de schulden van de gemeenten als die van hun OCMW's en autonome gemeentebedrijven. Daarbij moet men duidelijk vermelden welke leningen gestructureerd zijn. Onder gestructureerde leningen verstaan we leningen waaraan een gestructureerd product is gebonden (bijvoorbeeld swaps, opties, inflatiegebonden producten). Voor de gestructureerde leningen moet men per lening alle karakteristieken over de structuur opnemen.

Daarnaast is het essentieel dat de inventaris per lening ook de volgende gegevens bevat:

- a) gemeente;
- b) type bestuur (gemeente, OCMW, AGB);
- c) financiële instelling waarbij de schuld is aangegaan;
- d) begindatum;
- e) einddatum;
- f) aard van de lening (gewone banklening, commercial paper,...);
- g) initieel bedrag;
- h) uitstaand bedrag op 31 december 2022;
- i) vaste intrestvoet of referentierentevoet + marge;
- j) frequentie van rente- en kapitaalaflossing (jaarlijks, halfjaarlijks, trimestrieel,...);
- k) eerstvolgende rentevervaldag, kapitaalvervaldag en de bedragen van rente en kapitaal;
- l) modaliteiten van een eventuele renteherziening;
- m) aflossingstabel van de lening.

Deze inventaris en de aflossingstabellen van alle leningen die daar zijn in opgenomen, moeten tegen uiterlijk 30 april 2023 bezorgd worden aan het Departement Financiën en Begroting.

Het besluit bepaalt dat de schuldovername gebeurt op 30 september 2024. Het is m.a.w. mogelijk om tot op de datum van de effectieve overdracht nog schulden op te nemen die in aanmerking kunnen komen voor de effectieve schuldovername. De samen te voegen gemeenten moeten alle financiële schulden die ze na 30 april 2023 nog aangaan en die voor de schuldovername in aanmerking kunnen komen, onmiddellijk melden door het Departement Financiën en Begroting een geactualiseerde inventaris te bezorgen.

Leningen die de gemeenten aangaan na hun principiële beslissing tot vrijwillige samenvoeging en na de inwerkingtreding van dit besluit, komen alleen voor schuldovername in aanmerking als er geen gestructureerde producten aan verbonden zijn en de looptijd niet meer dan drie jaar bedraagt. Indien u in die periode nog schulden opneemt, vragen wij u om de maximumduur te beperken tot drie jaar, indien mogelijk zelfs korter. Op die wijze wordt de intrestlast voor uw gemeente en het Vlaamse Gewest beperkt. Hou er rekening mee dat aan die leningen geen gestructureerde producten verbonden zijn.

2.3 Goedgekeurde lijst van de over te dragen schulden door de samen te voegen gemeenten (lijst + goedkeuring van de gemeenteraden)

Om de schuldovername vlot te kunnen laten verlopen, beschikt het Departement Financiën en Begroting tegen ten allerlaatste 31 maart 2024 over de goedgekeurde lijst van de over te nemen schulden. Daarom is het aangewezen dat de gemeenten ten laatste tegen 30 september 2023 aangeven welke leningen zij willen overdragen aan het Vlaamse Gewest. Alle latere aanpassingen moeten onmiddellijk na de beslissing worden doorgegeven.

Het Departement Financiën en Begroting zal het voorstel van de samen te voegen gemeenten toetsen aan de criteria van het besluit, voornamelijk wat betreft gestructureerde producten.

In eerste instantie zullen dus leningen zonder structuren worden overgenomen. Indien het volledig bedrag nog niet bereikt is, neemt het Vlaamse Gewest ook leningen met gestructureerde producten over. De finale keuze wordt, na overleg met het Vlaamse Gewest en goedkeuring door de betrokken gemeenteraden, ten laatste op 31 maart 2024 overgemaakt aan het Vlaamse Gewest. Die keuze wordt aangeduid op de geactualiseerde lijst van alle schulden van alle entiteiten van de betrokken gemeenten op datum van 31 december 2023.

De gemeenten bezorgen de kopieën van de contracten van de over te dragen leningen bij de finale keuze aan het Vlaamse Gewest.

2.4 Leningen die in 2024 vervallen

Ook leningen die in 2024 vervallen, kunnen worden overgenomen. Om te vermijden dat daarvoor onnodig veel administratieve formaliteiten vervuld moeten worden, zullen eventuele aflossingen en het gedeelte van de intresten ten laste van het Vlaamse Gewest in die situatie rechtstreeks aan de gemeenten of banken worden overgemaakt, zonder nog verdere aanpassingen in de bestaande contracten aan te brengen. Een typisch voorbeeld is commercial paper dat door de gemeenten wordt uitgegeven en dat eventueel op vervaldag komt in de loop van 2024. Deze schuld kan juridisch niet overgedragen worden, maar kan wel door het Vlaamse Gewest via de gemeenten afgelost worden.

2.5 Vervallen intresten

Tot op het moment van de effectieve overdracht zijn de betrokken gemeenten de intresten op die leningen verschuldigd. De verlopen intresten van de over te nemen leningen worden dan ook tot op het moment van de overdracht van de leningen berekend en een week voor de effectieve overdracht gestort op de rekening van het Vlaamse Gewest IBAN BE60 3751 1110 2970, BIC BBRUBEBB. De gemeenten zullen daar een schuldvordering voor ontvangen. Het Vlaamse Gewest zal die intrest, samen met het aanvullende deel van het Vlaamse Gewest, op de eerstvolgende intrestvervaldag aan de banken betalen.

2.6 Timing van de effectieve overname

Artikel 1 van het besluit is duidelijk: de schuldovername gebeurt op 30 september 2024.

Samengevat:

Actie	Wie?	Aangewezen timing
Opmaken en bezorgen inventaris financiële schulden gemeenten en hun entiteiten	Betrokken gemeenten gemeenschappelijk	30 april 2023
Keuze van de over te dragen schulden	Betrokken gemeenten gemeenschappelijk	30 september 2023
Toetsing aan de criteria	Departement Financiën en Begroting en Agentschap Binnenlands Bestuur	31 december 2023
Sturen van finale keuze over te nemen leningen en toestand alle schulden op 31/12/2023	Betrokken gemeenten gemeenschappelijk in samenspraak met Departement Financiën en Begroting	31 maart 2024
Contracten over te nemen leningen	Betrokken gemeenten gemeenschappelijk	31 maart 2024
Overname leningen	Gemeenten, Departement Financiën en Begroting en Agentschap Binnenlands Bestuur, banken	30 september 2024

3. Contactpersonen

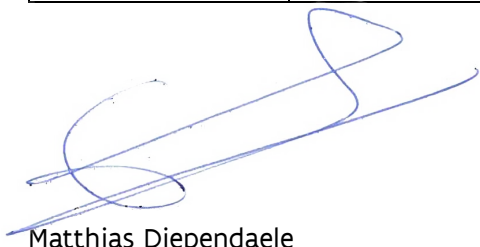
De overdracht van de schulden wordt behandeld door het Departement Financiën en Begroting, Afdeling Beleidsondersteuning, Begroting en Financiële Operaties, Dienst Financiële Operaties, in samenspraak met het Agentschap Binnenlands Bestuur. De contactgegevens van het departement Financiën en Begroting zijn:

Koning Albert II-laan 35 bus 61
1030 Brussel

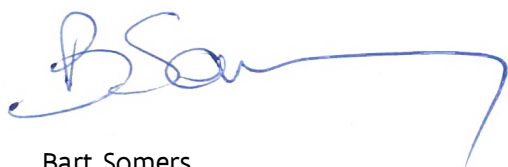
Alle mails moeten gestuurd worden naar de algemene mailbox van de Dienst Financiële Operaties: backoffice@vlaanderen.be.

Uw contactpersonen van de Dienst Financiële Operaties zullen zijn:

Naam	Telefoonnummer	e-mail
Hugues Mommens	0493 51 22 94	backoffice@vlaanderen.be
Kristien Hantson	0497 85 78 40	backoffice@vlaanderen.be
Tine Bonte	0477 97 16 00	backoffice@vlaanderen.be
Bart Saerens		backoffice@vlaanderen.be

Matthias Diependaele
De Vlaamse minister van Financiën en Begroting,
Wonen en Onroerend Erfgoed

Bart Somers
De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur,
Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen